

Měníme způsob, jakým justice dohlíží nad ohroženými dětmi

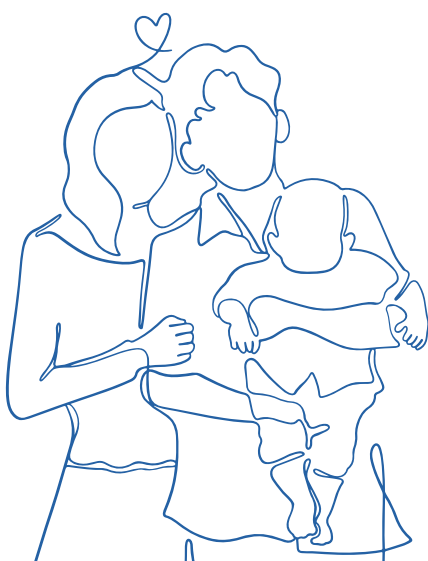
*A pomáháme dětem
a jejich rodinám řešit příčiny
jejich problémů*

Spojili jsme síly se čtyřmi okresními soudy a hledali cestu ke změně

Každý soud hledal vlastní cestu inovace přístupu k soudnímu dohledu.

Zjistili jsme, že změna způsobu práce soudu je možná – i v tak konzervativním systému, jako je justice.

Soudy dohlíží nad desítkami tisíc dětí	Soudní dohled by neměl být formálním nástrojem	Systém zatěžuje, ale neřeší příčinu problému
▶ Soudní dohled může být nařízen nad rodinami, jejichž péče o děti je nedostatečná. Jedná se o přibližně 1500 až 1800 rodin. ▶ Soudní dohled je ze zákona vykonáván i nad dětmi, které vyrůstají mimo svou vlastní rodinu. Jedná se přibližně o 30 000 dětí.	V současnosti se však často stává, že: ▶ Soud vykonává dohled nad životem dětí na základě pravidelných zpráv, zpravidla 1× za 6 měsíců. ▶ Soud se s dítětem osobně nesetká. ▶ Děti ani jejich blízcí často neví nebo nerozumí, co se s nimi děje a proč. ▶ Soudní dohledy trvají roky bez skutečné změny.	▶ Soudním dohledem v jednom případě stráví soud a reportující subjekty (školy, OSPOD, sociální služby atp.) průměrně 38 hodin práce ročně. ▶ Instituce vzájemně komunikují prostřednictvím úředních zpráv, které nemohou vystihnout situaci v celém kontextu. ▶ Neřeší se příčiny problému, ale jeho následky.

Změnou přístupu se změní celý systém práce s rodinou

- Od výměny zpráv → k aktivní práci s rodinou
- Od roztříštěných nebo rezortně osamělých odborníků → ke spolupráci
- Od sledování následků → k řešení příčin problémů
- Od formální byrokracie → k odbornému lidskému přístupu k dětem a rodičům

Co se změnilo v praxi

01 OKRESNÍ SOUD V TEPLICÍCH <i>Novorozené děti matek se závislostí na návykových látkách</i>	02 OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 10 <i>Záškoláctví</i>
Propojili systém ochrany novorozence: ▶ Vytvořili záchrannou síť – nemocnice, OSPD, soud, služby. ▶ Nastavili jasný proces, jak pomáhat co nejdříve. ▶ Zajistili následnou podporu pro každé ohrožené dítě opouštějící porodnici.	Začali řešit skutečné příčiny: ▶ Změnili komunikaci s OSPD, školami a službami. ▶ Zjišťují, co skutečně stojí za záškoláctvím. ▶ Reflektují příběh dítěte a rodiny do časové osy a vycházejí z ní v rozhodování.
AHA moment: Přímá osobní komunikace mezi odborníky prohlubuje ochotu pomoci i nad rámec formálních povinností.	AHA moment: Záznam příběhu dítěte a rodiny na časové ose pomáhá porozumět skutečným příčinám a souvislostem.
03 OKRESNÍ SOUD V ČESKÉM KRUMLOVĚ <i>Výkon dohledu nad dětmi v ústavní výchově</i>	04 OKRESNÍ SOUD V KROMĚŘÍŽI <i>Participace dětí v dohledových řízeních</i>
Vytvořili dohled s tváří: ▶ Soud v rámci soudní konference jedná napřímo s odborníky, dětmi a rodinou, namísto výměny zpráv. ▶ Rodič i dítě jsou součástí týmu – nejedná se o nich, ale s nimi. ▶ Průběžně vyhodnocují posun a předávají si zpětnou vazbu.	Naučili se naslouchat dětem, i těm s komunikačním omezením: ▶ Komunikují přímo s dětmi. ▶ Vytvořili pro děti bezpečné prostředí. ▶ Vnímají a zaznamenávají verbální i neverbální komunikaci, a mohou tak dítě lépe pochopit.
AHA moment: Když se rodina spolupodílí na hledání řešení, přebírá odpovědnost.	AHA moment: Kvalitní záznam ze slyšení dítěte umožní skutečně pochopit jeho pohled a lépe uchopit celou situaci.

Soudy pracují jinak – a dávají dětem a rodinám podporu a důvěru

Naslouchají
dětem i rodičům

Lépe chápou
situaci

Spolupracují
s odborníky

Všichni rozumí,
co udělat pro změnu

**Justice může být lidská,
srozumitelná a funkční
zároveň**

Když změníme způsob práce,
mění se i životy dětí a rodin.

Co bude dál?

Projekt rozšiřujeme na dalších 10 soudů.
Cílem je systémová změna v celé České republice.

Podívejte se na další výstupy z projektu.

